

Verksamhetsberättelse 2024

Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubben

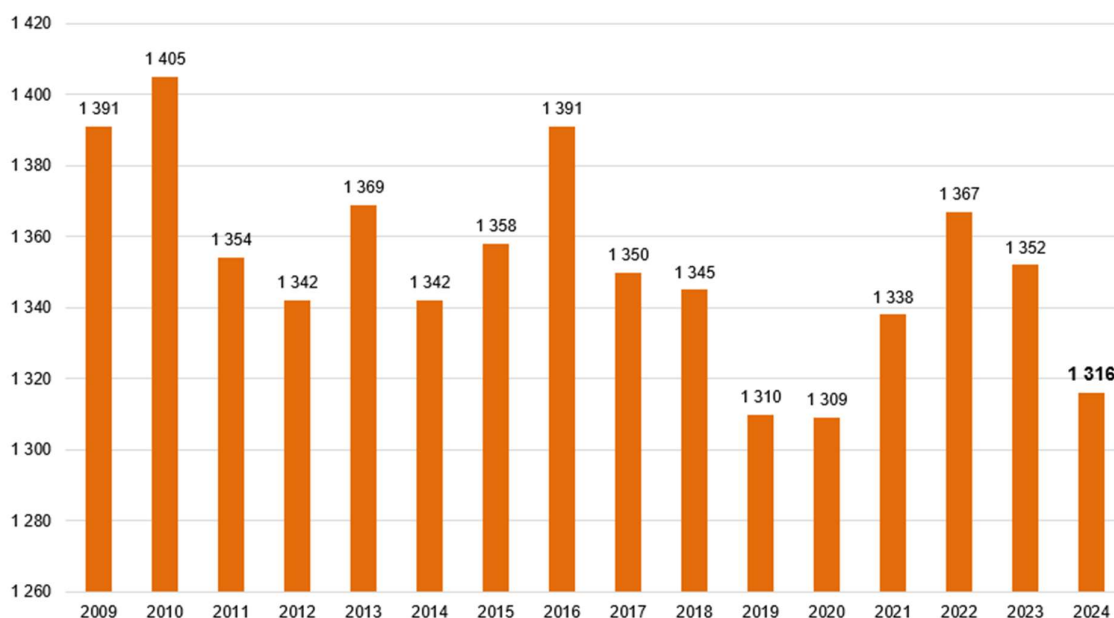
Verksamhetsberättelse

Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubben 2024

Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubben är rasklubben som representerar de hundägare som valt Tollaren, Nova Scotia Duck Tolling Retriever, som sin ras. Klubben, som vanligtvis benämns Tollarklubben, ingår som medlemsorganisation i SSRK (Svenska Spaniel och Retrieverklubben) som i sin tur är en specialklubb inom SKK och samlar de fjorton spaniel- och retrieverraserna. Klubben verkar inom det delegerade rasansvaret för Nova Scotia Duck Tolling Retriever som avtalats mellan SSRK och Tollarklubben, ett rasansvar som i sin tur delegerats till SSRK från Svenska Kennelklubben (SKK). Klubben är öppen för svenska och utländska medlemmar.

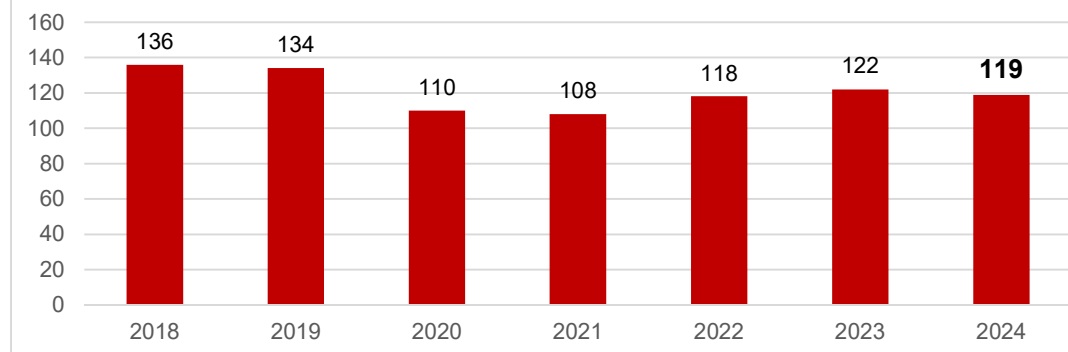
Klubben hade 1.316 medlemmar den 31 december 2024, vilket är en minskning med 36 medlemmar jämfört med året innan.

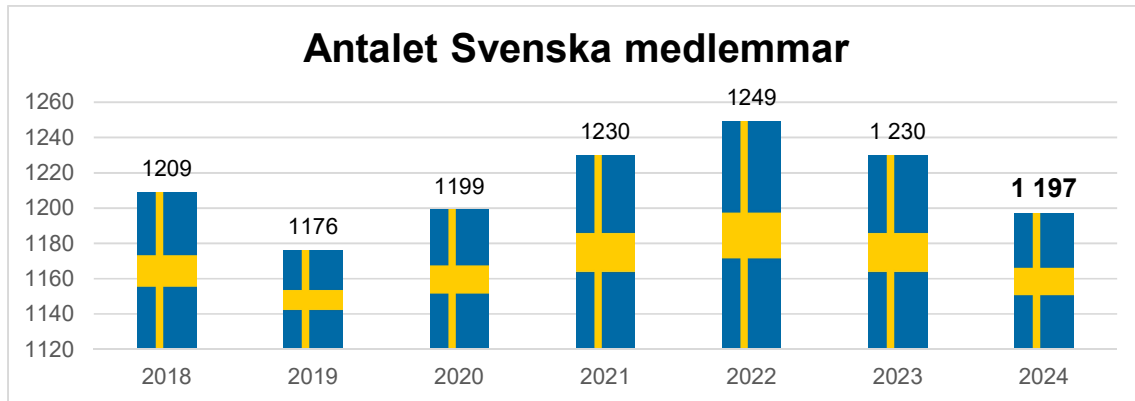
Antalet medlemmar 2024-12-31

Av de 1.316 medlemmarna är 119 bosatta i utlandet, dvs 1.197 är bosatta i Sverige. Antalet utländska medlemmar minskade något och dessa motsvarar 9% av klubbens medlemmar.

Antalet internationella medlemmar

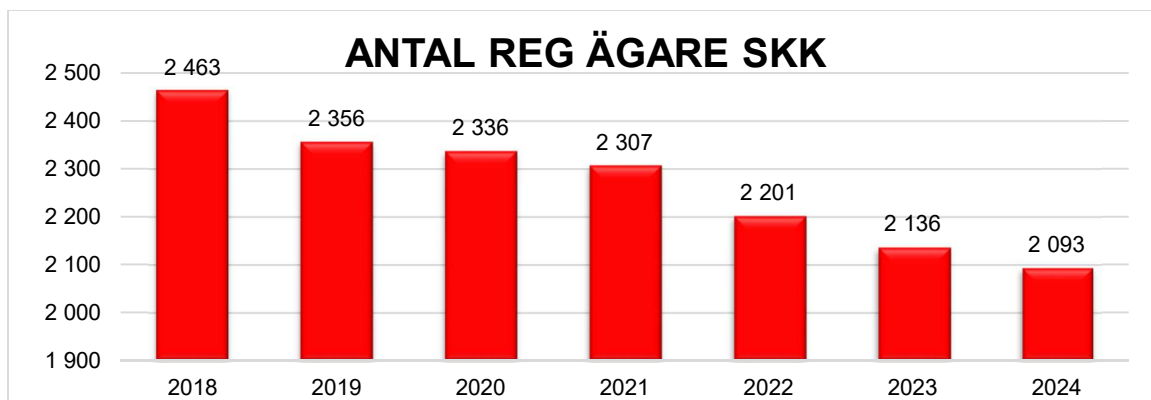
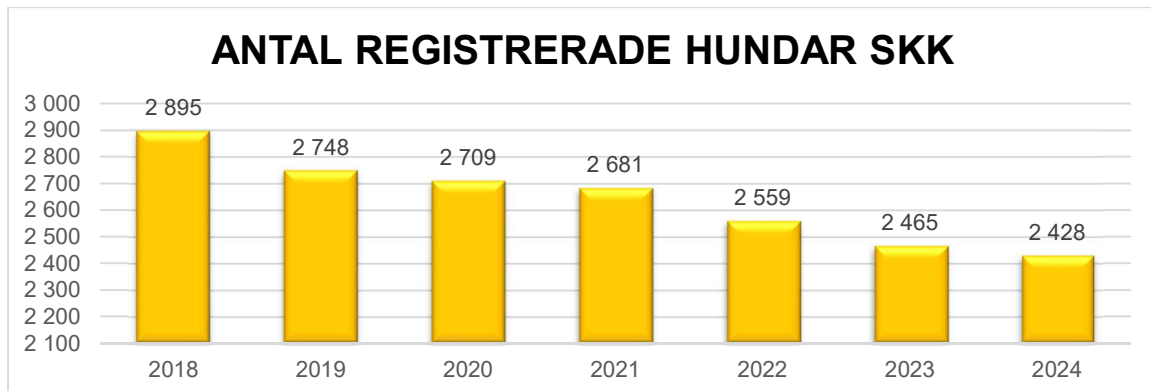

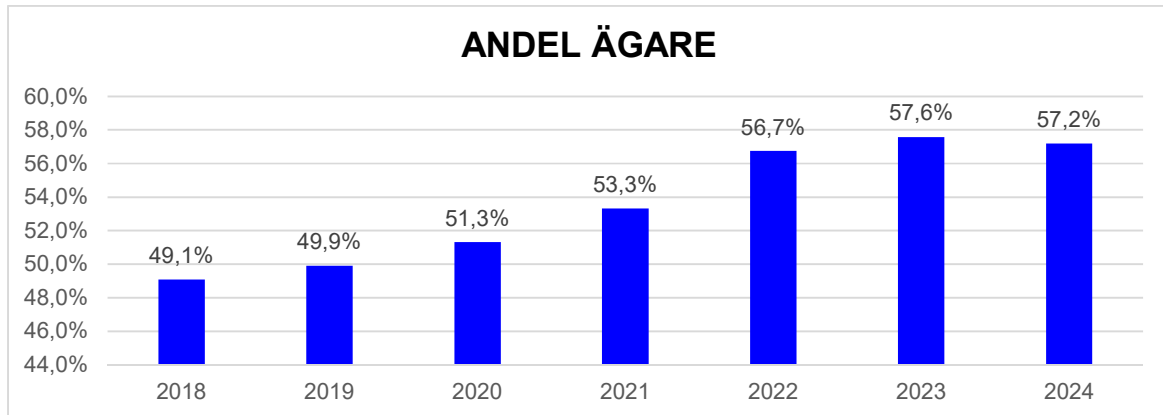

Enligt SKK fanns det 2.428 registrerade Tollare och 2.093 registrerade tollarägare i Sverige 2024-12-31. Det innebär att Tollarklubben har 57,2% av alla Tollägare inom som är bosatta i Sverige som medlemmar. I registreringssiffrorna finns det felkällor, men genom att följa samma statistik årligen bör vi kunna se trender.

Antalet nyregistreringar sjönk avsevärt efter pandemin och 2023, vilket gäller många hundraser. Under 2024 vände denna trend uppåt och 2024 och närmar sig ett snitt över en längre period.

Det innebär också att en tollarägare i Sverige i snitt äger 1,16 Tollare/person. Statistiken avser hundar yngre än tio år och ägare som är registrerade i SKKs ägarregister DjurID.se.

Enligt SKKs register som innehåller 363 registrerade raser i Sverige ligger Tollaren på plats 41 i antalet registrerade hundar 2024-12-31. Största raserna är Labrador och Golden Retriever med 23.093 respektive 16.008 registrerade hundar.

Klubbarbetet

Styrelsen har under det gångna året sett ut på följande sätt:

Ledamöter

Mats Viker	Ordförande
Mikael Knös	Vice ordförande
Carina Boijertz	Kassör
Åsa Roosqvist	Sekreterare
Therese Knutsson	Avel
Malin Kånåhols	Jakt
Gunliz Bengtsson	Specialen

Suppleanter

Romy Jonsson	Uppfödare
Louise Blomqvist	Aktivitet
Henrietta Hellström	Exteriör

Klubbmötet 2024 avhölls 9 mars på Hotel Savoy i Jönköping.

Styrelsen har tillsammans med det konstituerande mötet i samband med klubbmötet haft 11 stycken protokollförda styrelsemöten under året. 8 av dessa har varit digitala möten via Zoom, 2 har varit fysiska styrelsemöten över två dagar samt ett konstituerande styrelsemöte direkt efter klubbmötet i mars 2024.

Under 2024 har löpande medlemsfrågor av olika karaktär behandlats.

Under året har välkomstbrev till nya medlemmar skickats ut. Det har också förevarit kommunikation med medlemmar via mail och via klubbens Facebooksida. Klubben skickar också brev med information om klubben till alla nya Tollarägare, även de som inte är medlemmar.

Landets aktivitetsgrupper fick ett presentkort hos Dummies.se, för att ta ut material att användas i gruppernas aktiviteter, i enlighet med budget för året.

Guldapporten, priset som lyfter fram någon av våra eldsjälar, tilldelades 2023 Annkie Ahlebrand med motiveringen "För sitt mångåriga engagerade arbete inom ett antal av klubbens olika områden såsom under en lång tid arbete med genomförandet av Tollarspecialen, därefter genomförandet av Specialens Working test och även engagerad i den lokala aktivitetsgruppen."

Klubben deltog inte med någon rasmonter på MyDog i Göteborg. Klubben deltog med en rasmonter i Stockholm i december med ett mycket stort besökskartryck.

Tollarklubben deltog i SSRKs Representantskapsmöte genom ordförande Mats Viker.

Tollarklubben har från början av 2024 genom ordförande Mats Viker aktivt deltagit i en arbetsgrupp inom SSRK-organisationen, som haft till syfte att diskutera hur SSRKs ekonomi samt hur medlemsavgiften till SSRK från avdelningar och rasklubbar ska beräknas på ett rättvisande sätt. Arbetsgruppen bildades efter SSRK Fullmäktige i maj 2023, som resultat av ett yrkande från Tollarklubben. Just fördelningen av ekonomiska medel inom hela SSRK-organisationen är en stor vattendelare mellan SSRKs olika delar – avdelningar, rasklubbar och centralt. Arbetsgruppen som beskrivs i stycket ovan har tagit fram en tydlig fördelning om vem som ansvarar för vad inom SSRK-organisation, vilket kommer att ligga som grund för hur respektive del inom den ska finansieras, vilket ska beslutas på SSRK Fullmäktige i maj 2025.

Dagen efter klubbmötet 2024 arrangerades en uppfödardräft för alla uppfödare.

Ekonomi

För 2024 budgeterades ett mycket litet överskott (4.180 kr) och utfallet landade på ett underskott med -17.752 kr.

Tollarspecialen som normalt sett brukar generera ett underskott slutade dock med ett i stort sett +/- noll resultat vilket är första gången på ett antal år.

Dock ser klubbstyrelsen att en del kostnadsposter ökar i takt med inflationen, vilket påverkar kostnader för hotell och konferens i samband med klubbmöten, fysiska styrelsemöten och boende för Tollarspecialen för domare etc. Dessutom har portot för utskick av klubbens tidning Tollaren ökat kraftigt de senaste två åren, och förväntas öka än mer framgent.

Klubben har en fortsatt bra ekonomi och hade vid årets slut ca 439.000:- kronor på banken.

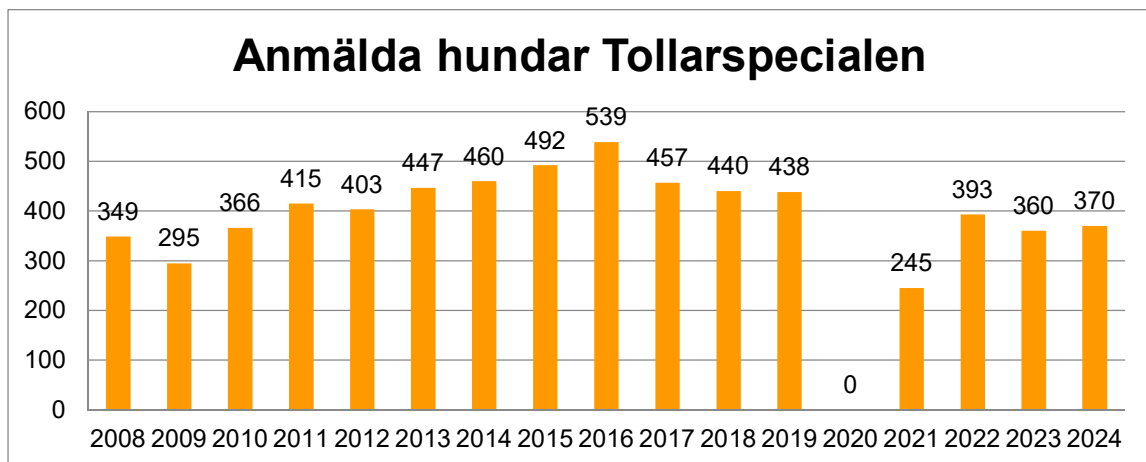
Tollarspecialen 2024

Vår stora rasspecial, Tollarspecialen, hölls i år den 1-4 augusti i Falun.

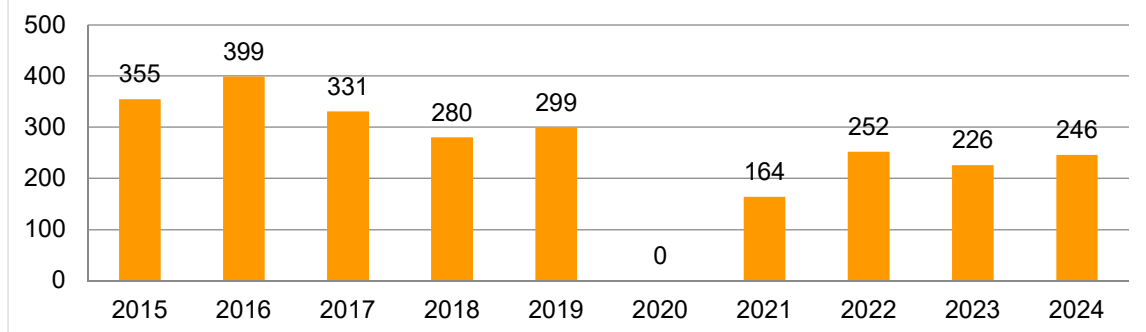
Totalt var 370 Tollare anmälda till 551 anmälda starter.

Antal anmälda i respektive gren på Tollarspecialen 2024

Utställning	246
WT	72
TJP	153
Prova på	27
Rallylydnad	53

Anmälda Utställning Tollarspecialen

BIS:

C.I.B. C.I.E. J LD STARTKLASS & 1 NO UCH RLD N&F SE VCH SE&FI UCH Tollarbos Malliga Otto
Ägare Amelia Axelsson

BIM:

Blazing Fowler's BizCaya
Ägare Linda de Jong

Tollarmästare:

SE J(T)CH Marielundsbäckens Sansa
Ägare Roger Karlsson

Juniortollarmästare:

Agrosofens Omlotten
Ägare Petronella Brüggeman

Årets Viltspårstollare:

Bizzness Amandine "Mandie"
Ägare Eva Back

Lagkampen

Den populära Lagkampen genomfördes i Halland, under Hallandstollarnas ledning.

Exteriör/utställning

Under 2024 deltog 290 Tollare 758 gånger på 65 officiella utställningar, arrangerade över hela Sverige. Detta är en minskning med 130 anmälda hundar från 2023, men i paritet med deltagandet år 2022. 57 olika exteriördomare har dömt våra Tollare. SSRK har arrangerat 27 Nationella, SKKs länsklubbar har varit arrangör för resterande, 10 Nationella, 12 Nordic Dog Show och 14 Internationella.

Endast två exteriörbedömningar har genomförts under 2024.

Vid dessa tillfällen har det totalt varit 758 hundar anmälda, varav 368 hanar och 390 tikar.

Antal startande i de olika klasserna har fördelats enligt nedan (siffrorna inom parentes visar fördelning hane + tik) Exteriörbeskrivna är inräknade i siffrorna nedan.

Juniorklass	185 (86+99)	Öppenklass	259 (128+131)
Unghundsklass	86 (30+56)	Championklass	78 (51+27)
Jaktklass	107 (59+48)	Veteranklass	43 (13+30)

Antal anmälda Tollare till utställning mellan åren 2016 och 2024

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal bedömningar	1051	1083	1059	1087	112	220	723	888	758

Kvalitetsbedömningarna 2024 fördelning i antal och procent

Kvalitetspris	Hanar		Tikar		Totalt		Varav Ex.+ CK tot.	
Excellent	267	72,2 %	270	69,6 %	537	70,8 %	284	37,5 %
Very Good	93	25,1 %	99	25,5 %	192	25,3 %		
Good (god)	8	2,2 %	15	3,9 %	23	3,0 %		
Sufficient	-	0 %	1	0,3 %	1	0,1 %		
Disqualified	1	0,3 %	1	0,3 %	2	0,3 %		
Cannot be judged CBJ	1	0,3 %	2	0,5 %	3	0,4 %		

Under 2024 varierade antalet anmälda mellan 1 och 35 Tollare per utställning, i medeltal deltog 11 hundar per utställningstillfälle.

Svensk vinnare utsågs på Tvååker 4 juli 2024, samtliga Crufts Kvalificerade 2025.

BIR och Svensk vinnare tik – DK UCH NO UCH RLD N RLD F RLD A RLD M SE Rally CH SE UCH SE VV-23 SE V-24 SE VV-24 **Redmound's Life is To Run For Fun** (Dansk)

BIM och Svensk vinnare hane – SE U(U)CH DK CH(U) SEJV-15 SE V-16 SE VV-23 SE SE V-24 SE VV-24VCH **Rus N' Riv Tråpid Love Struck Twice**

Svensk Junior vinnare hane – SE JV-24 Agildes Special Tyshiva

Svensk Junior vinnare tik – SE JV-24 Rockferry's Charming Nuka Raudpels (NO)

Svensk Veteran vinnare hane – SE U(U)CH DK CH(U) SEJV-15 SE V-16 SE VV-23 SE V-24 SE VV-24 SE VCH **Rus N' Riv Tråpid Love Struck Twice**

Svensk Veteran vinnare tik – DK UCH NO UCH RLD N RLD F RLD A RLD M SE Rally CH SE UCH SE VV-23 SE V-24 SE VV-24 **Redmound's Life is To Run For Fun** (Dansk)

Tollarspecialen arrangerades 2024 i Falun tors-söndag den 1-4 augusti. Söndagen avslutades specialen som brukligt, med den stora utställningen. Totalt bedömdes 223 hundar fördelat på 4 ringar. Årets domare var Mats Jonsson, Helene Björkman, Lena Rollmar och Annelie Karlsson.

Deltagande hundar i de olika klasserna fördelades så här på specialen-utställningen (hane + tik):

Valp I	12 (4+8)	Valp II	7 (1+6)
Diskvalificerande fel	7 (6+1)	Junior	43 (16+27)
Unghund	21 (6+15)	Jakt	42 (17+25)
Öppen	44 (18+26)	Champion	22 (17+5)
Senior	12 (6+6)	Veteran	13 (3+10)

Utbildning

Tollarklubben genomförde 2024 utbildning i första hjälpen för hund i samband med klubbmötet. Klubben genomförde även ett webinar med information om Mentalindex i juni.

Information

Vår klubbtidning Tollaren har under verksamhetsåret utkommit med fyra nummer. Under året har Karin Hammar arbetat med tidningen som redaktör och Jessica Zander som tidningens layoutare. Tidningen trycks hos Wikströms tryckeri AB. Ett redaktionsråd har inrättats till stöd för arbetet med tidningen.

Under året har Ingrid Larsson och Catharina Söderlind varit rasinformatörer och hanterat rasinformation till potentiella valköpare mm.

Under verksamhetsåret har Tollarklubben haft Agria Djurförsäkringar, Dummies.se och Klickerförlaget som samarbetspartners. Royal Canin var sponsor avseende hundfoder.

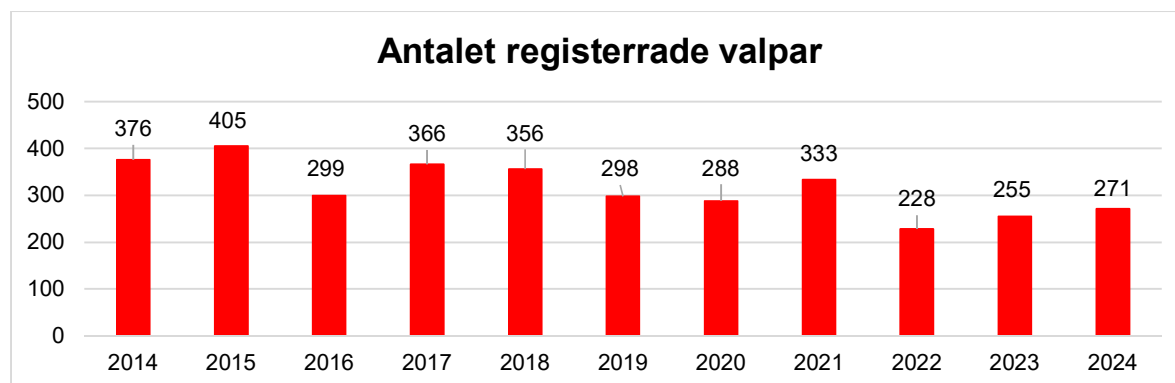
Hemsidan, www.tollarklubben.se har hanterats av web-master Elin Kossman.

Ny webshop lanserades under hösten, Prima 4 You.

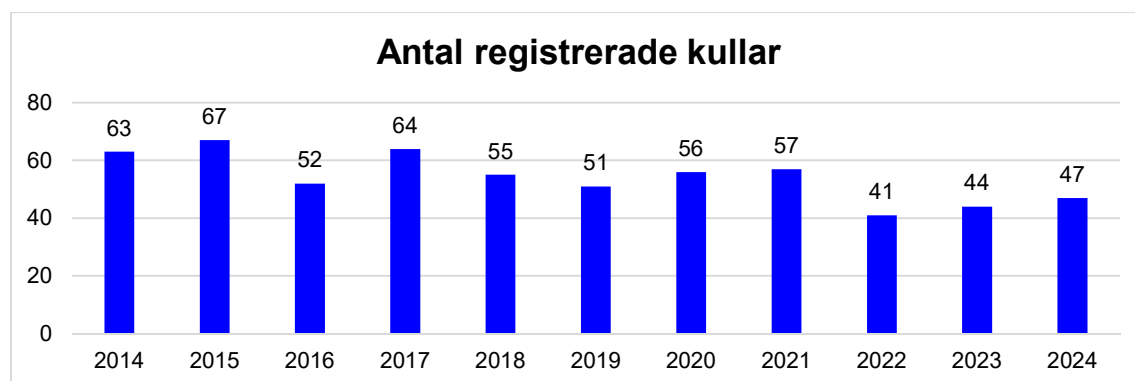
Avel och uppfödning 2024

Valpar och kullar

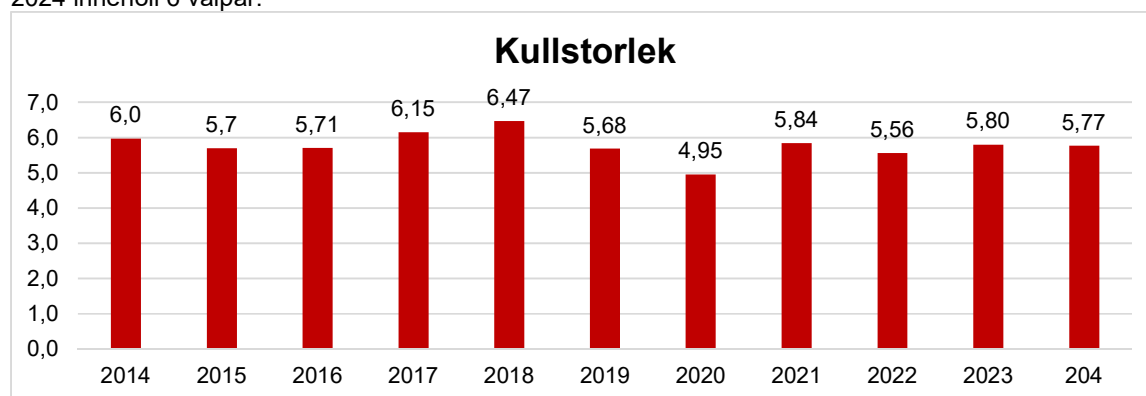
Under 2024 registrerades 271 Tollare, 134 tikar (49%) och 137 hanar (51%). Importer har skett från Norge (2+0), Danmark (1+5), Finland (0+2), Nederländerna (3+0), Kroatien (1+0) samt Polen (1+0). Tre av importerna är efter svenskregistrerade hanar.

De 271 registrerade valparna under 2024, fördelades på 47 kullar. I genomsnitt under den senaste 10 års-perioden har det registrerats 50 kullar om året. Alla kullar under 2024 har två föräldrar som var äldre än 24 månader när kullen föddes.

Den genomsnittliga kullstorleken räknat på antal registreringar under 2024 låg på 5,8 valpar/kull, importej ej medräknade, med en variation mellan 1 till 9 valpar/kull. 2024 års kullgenomsnitt ligger under genomsnittet som är 5,96 valpar/kull räknat på en 30 års period. Vanligast kullstorleken under 2024 innehöll 6 valpar.

Under 2024 registrerades 4 nya kennelnamn för rasen.

Antal individer som använts till 2024 års registrerade kullar

Hanar

Två hanar har vardera 3 kullar under 2024 Dessa står för 14,4% av de registrerade valparna under 2024.

Sju hanar har vardera 2 kullar under 2024. Dessa står för 28 % av de registrerade valparna under 2024.

27 hanar har vardera en kull registrerade valpar efter sig under 2024.

18 hanar har haft sin första svenskregistrerade kull valpar under 2024.

15 hanar har sin andra kull svenskregistrerade kull valpar under 2024.

8 hanar har sin tredje svenskregistrerade kull valpar under 2024.

4 hanar har sin fjärde svenskregistrerade kull valpar under 2024.

2 hanar har sin femte svenskregistrerade kull valpar under 2024.

Under 2024 har 9 utlandsregistrerade hanar använts i avel. Därutöver har 3, sedan tidigare, importerade hanar registrerad kull under 2024.

Äldsta hanen som haft en kull valpar under 2024 var 10 år och ca 10 månader.

Yngsta hanen som haft en kull valpar under 2024 var 2 år och ca 7 månader.

Medelåldern för en hane med registrerad valpkull under 2024 var ca 5,5 år.

Tikar

47 tikar har använts i avel till de 47 kullar som registrerats under 2024.

3 tikar hade sin 3e kull registrerad under 2024.

14 tikar hade sin 2a kull registrerad under 2024.

28 tikar har registrerat sin första kull under 2024.

Äldsta tiken med registrerad kull under 2024 var 7 år och ca 4 månader gammal.

Yngsta tiken med registrerad kull valpar under 2024 var 2 år och ca 3 månader gammal.

Medelåldern för en tik med registrerad valpkull under 2024 var ca 4,9 år.

Av de tikar som haft registrerad valpkull under 2024 var tre importörer.

Inavelsgrad

under 2024 på 0,7%. Sedan 2018 har inavelsgraden varierat mellan 0,4–0,8%.

En kull påverkar genomsnittet ganska mycket, då den är ett resultat av en halvsyskonparning (samma mamma till både tiken & hanen i kombinationen). Det är dock en tjuvparningskombination, så inget planerat. Denna pCOI är över SKKs rekommenderade gräns för en kombination. Den senaste tioårsperioden ligger genomsnittet på 0,60 %. Observera att inavelsgraden ovan är endast grundad på 5 generationer.

Under 2024 övergick K9data till The Breed Archive. Detta gav flera funktioner än innan bl.a. pCOI för respektive land och totalt över populationen. Efter restaurering från en grupp europeiska avelsfunktionärer och rasintressenter, så innehåller databasen 82 600+ individer World Wide! pCOI för hela generationen (räknat på individer med full stamtavla på 7 generationer) ligger på 5,94%. Vi kan notera att Sveriges pCOI, 6,46%, ligger högre än World Wide populationen, och är även den högsta pCOI i nordén.

Genomsnittlig pCOI för populationen, beräknat på 80232 Tollare, ligger på 5,94%											
	Canada	USA	Sverige	Finland	Danmark	Norge	Tyskland	Nederländerna	Belgien	Polen	UK
pCOI	14044	8201	11075	9375	4519	2993	2151	8549	3099	1564	4975
Antal hundar	11,85%	7,19%	6,46%	5,16	4,86%	5,06%	2,61%	2,41%	3,56%	2,01%	4,29%

Källa: The Breed Archive 2025 01 12

Totalt antal hundar i databasen: 82622

pCOI är beräknat på hundar med komplett stamtavla, i sju led, därför avviker antalet hundar med hur många hundar som finns i databasen.

pCOI = Pedigree COI räknat över 7 generationer.

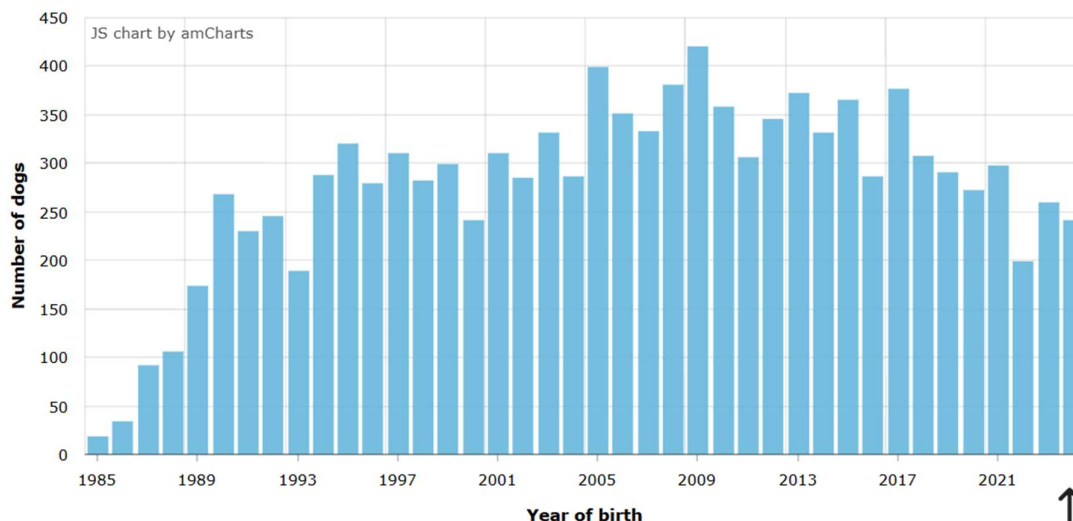
Födda i Sverige genom tiderna

Report for 1870 - 2025, Sweden ⓘ

11,084 dogs

Average 7-generation Coefficient of inbreeding is 6.46% (for 11,075 dogs with complete generations)

Number of dogs by year of birth

Barnbarnslista

Barnbarnslistans 10 i topp består av nio hanar och en tik i fallande ordning:

- Renarder's Keystone Pioneer Aindow (281 svenska barnbarn)
- Westerlea's Canadian Rockies (247 svenska barnbarn)
- Aindow's Charlie (226 svenska barnbarn, även fader till R. Keystone Pioneer Aindow)
- Oldholbans Frances Mac of Lyonhouse (189 svenska barnbarn)
- Tollarbos Quiz A'Pollon (164 svenska barnbarn)
- HyFlyer's Invincible Max (163 svenska barnbarn)
- Duck Tail's Lagaz av Sigil (156 svenska barnbarn)
- Jalna's ZamZam Zilver (149 svenska barnbarn)
- River Fox Red Fire of Texmo (146 svenska barnbarn)
- Kanadickens Jim Beam (145 svenska barnbarn)

Som synes så är hanar dominerande på 10-i-topplistan, då de i de flesta fall får fler valpar än tikarna. I ett försök att tydliggöra mellan hanar respektive tikar, så kan vi titta på "21-i-topp-listan", där de 21 mest inflytelserika hanarna respektive tikarna återfinns. Deras inflytande i 2024 års kullar visas nedan. %-talet anger hur vanligt förekommande respektive individ är i en sexledsstamtavla (dvs. förekommer minst en gång) för kombinationerna registrerad under 2024. Topplistan har varit oförändrad under många år, men 2023 tillkom har en ny hane på listan nämligen River Fox Red Fire of Texmo född 2013 med 146 barnbarn. För att kunna ha kvar jämförelserna genom åren så får Kare Riverduck of Flottatjärn ligga kvar på listan (som hund nr 11 numera) över mest inflytelserika hanhundar, varvid 10-i-topplistan numera får heta 11-i-topplistan på hanhundsida. Tiksidans "10-i-Topp" är oförändrad även i år.

Namn	Totalt antal barnbarn	Förekommer i % av kullar 2024	Namn	Totalt antal barnbarn	Förekommer i % av kullar 2024
Renarder's Keystone Pioneer Aindow	281	34% (2023 - 47%)	Oldholbans Frances Mac Of Lyonhouse	189	28% (2023 - 50%)
Westerlea's Canadian Rockies	247	45% (2023 - 618)	Flyingtollers Julia Roberts	130	0% (2023 - 0%)
Aindow's Charlie	226	49% (2023 - 64%)	Solvigas Isashani av Xacateacas	126	45% (2023 - 43%)
Tollarbos Quiz A'pollon	164	45% (2023 - 50%)	Drögstas Cat-Ri-Ona	119	23% (2023 - 43%)
HyFlyer's Invincible Max	163	77% (2023 - 84%)	Version One's Röda Pandora	117	23% (2023 - 18%)
Duck Tail's Lagaz av Sigil	156	36% (2023 - 43%)	Rödahunds Hitchin Lisa	109	43% (2023 - 45%)
Jalna's Zamzam Zilver	149	0% (2023 - 0%)	Bella Nova's Lockande Didi	106	17% (2023 - 16%)
Kanadickens Jim Beam	145	43% (2023 - 43%)	Vildandens Drottning Af Snickjaz	104	17% (2023 - 20%)
Solvingas Chaplin af Jim Beam	142	66% (2023 - 57%)	Flottatjärn's Yatsy of Asterix	110	9% (2023 - 9%)
River Fox Red Fire of Texmo (2013)	146	21% (2023 - 20%)	Hummelviksgårdens Eliska	100	34% (2023 - 35%)
Kare Riverduck of Flottatjärn	138	66% (2023 - 73%)			

Vi kan notera att förekomsten har minskat något bland 21-i-topphundarna. Detta beror främst på två saker. Under 2024 användes utländska hanar alt. Importerade tikar i aningens lite större utsträckning än föregående år. Samt att farföräldradsjuren, börjar hamna längre bak än i 6e led.

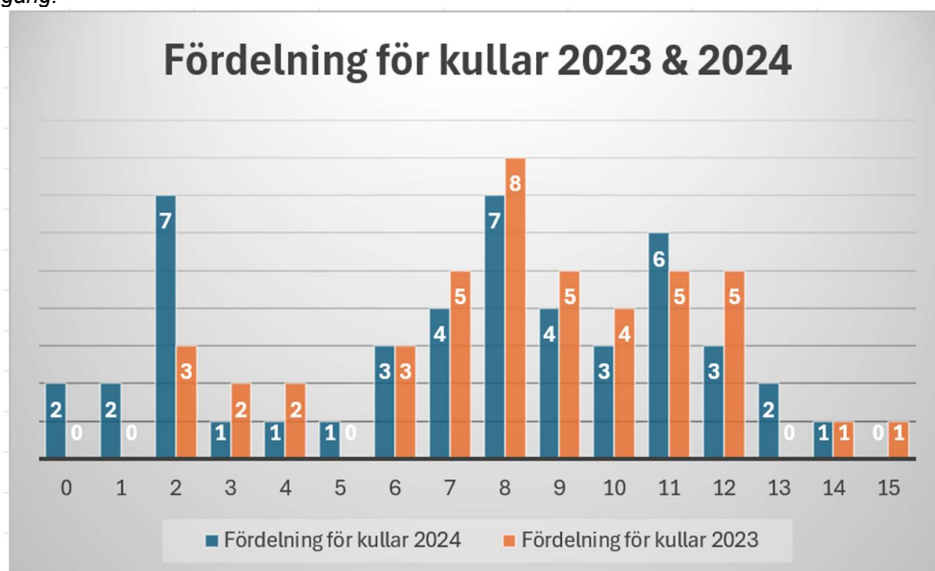
Det är endast 2 av de 21-i-topphundarna som inte förekommer i någon av de 2024 års registrerade kullarna.

17 (36%) av de 21-i-topphundarna förekommer 2 gånger eller mer i 47 av de 2024 år registrerade kullarna.

6 (29%) av de 21-i-topphundarna förekommer 4 eller fler gånger i de 47 registrerade kullarna under 2024

I tabellen nedan ser vi hur många registrerade kullar under 2024 som hade någon av de 21-i-topp hundarna i sin stamtavla.

Förtydligande Det var 7 av de 47 registrerade kullarna som hade 8 av 21-i-topphundarna i sin 6-leds stamtavla minst en gång.

Släktskapsindex (SI)

Under 2024 introducerades Släktskapsindex, SI. Släktskaps Index är ett avelsverktyg och hjälp att få en överblick av den svenska populationens släktskap med varandra. Ett SI värde för en individ berättar hur mycket den individen (baserat på stamtavleinformation) är besläktad med medelhunden i populationen. Ett Släktskapsindex på 100 är det medeltal som är antaget för medelvärdet för. Hundar som har ett värde på över hundra är lite mer besläktade (stamtavlemässigt) med de andra individerna i populationen. Medan hundar med ett SI index på under 100 är lite mindre besläktade med populationen. Släktskapsindexet baseras på stamtavleinformation (normalt 3–8 generationer).

SI snitt för 2024 års kullar ligger på 101,19 för de 37 kullar som har SI och är i genomsnitt beräknade på 6,9 generationer. Och median för antal generationer som SI är beräknat för dessa kullar ligger på 7,4 generationer, och medan SI för dessa kullar ligger på 104,75. 10 kullar saknar SI för 2024 och detta beror på i 9 fall på utländsk fader och 1 pga äldre fader än vad Si sträcker sig över.

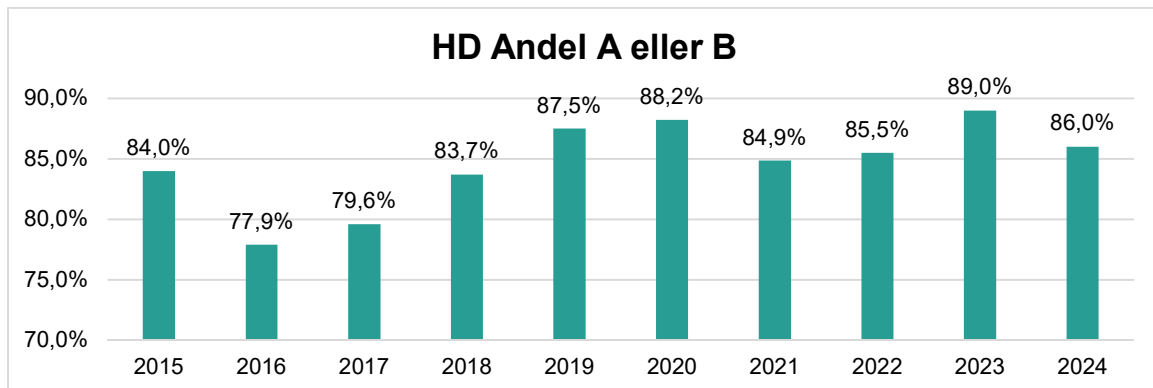
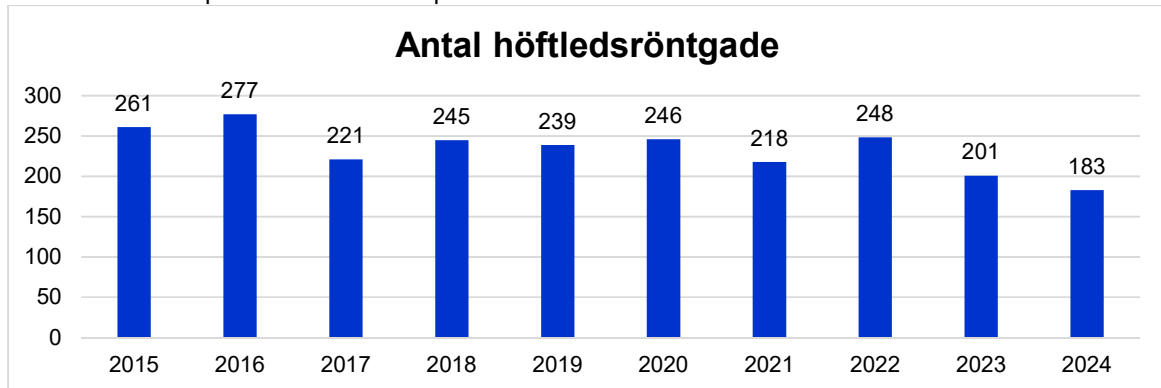
I TBA kan man titta på Ancessterloss, dvs hur många förfäder man tappar i en 7-leds stamtavla. Och där ligger förlusten på 20,5 % i genomsnitt på de 46 registrerade kullarna. Kullen mellan två halvsyskon är borträknad, pga det inte hade gett realistiska siffror för populationen pga tjuvparning. Det vanligaste är att man dubblar (linjeavlar) på en individ först i 5e generation (26 kullar) och därefter i 6e generation (12 kullar). 2024 hade även en kull som dubblade individer redan i 3e generation samt 7 kullar som dubblade första gången i 4e generationen.

HD - höftledshälsa

Under 2024 fick 183 Tollare känd HD status. Av de röntgade individerna under 2024 var 45% hanar och 55 % tikar.

86% befanns ha HD grad A eller HD grad B (fd.UA) (118 st med HD grad A och 40 st med HD grad B.) Av de 13% som röntgades under 2024 med höftledsdysplasi, så befanns 19 st med HD grad C, 5 st med HD grad D och 1 st med HD grad E.

Av de individer (5+1) som hade grövre HD gradering dvs HD grad D eller HD grad E kom 4 av 6 ur en kombination med preliminärt kullindex på 100 eller däröver.

Av de Tollare med HD grad A, har 102 av 118 ett HD-index på 100 eller där över (86%)
Av de Tollare med HD grad B, har 2 av 40 ett HD-index på 100 eller där över (5%).
Av de Tollare med HD grad A eller B, har 104 av 158 ett HD-index på 100 eller där över (66%)

46 av 47 kullar har två föräldradjur med HD grad A eller HD grad B (98%)
1 av 47 kullar har en förälder med HD grad B (AxB) och det andra föräldradjuret har HD grad C (BxC)
(2%)

Preliminärt kullindex (HD) vid parning för kullar registrerade 2024

25 av 47 kullar har ett preliminärt kullindex (HD) på 100 eller över (53%)
11 av 47 kullar har ett preliminärt kullindex (HD) mellan 95 - 99 (23%) (5x 99, 2x 98, 1x 97, 3x 96)
3 av 47 kullar har ett preliminärt kullindex (HD) under 95 (6%) (2x 91, 1x 93)
8 av 47 kullar har inget beräknat preliminärt kullindex (HD) Utländsk hane (17%)
Genomsnitt för kullar med preliminärt kullindex för HD (47 kullar) 99,57
Genomsnitt för kullar inklusive utan preliminärt kullindex för HD (40 kullar) 84,74

HD-index för kullar födda 2019 – 2023 (Snitt över en 5-årsperiod)

Diagnos	Antal undersökta	% av undersökta	Medelvärde HD-index
HD grad A	417	58,6 %	107
HD grad B	210	29,5 %	94
HD grad C	65	9,1 %	87
HD grad D	17	2,4 %	80
HD grad E	3	0,4 %	75
Totalt undersökta	712	52,86%	
Antal födda	1 383		

Av de Tollare som föddes under 2023 har hittills 108 st höftledsröntgats dvs. 41 % av årskullen.
Snittåldern vid röntgen är 15 månader. Av dessa var 96 st fria, (73 st med HD grad A samt 23st med HD grad B), vilket motsvarar 89%. Av de 12st som fått anmärkningar på höftlederna, vilket motsvarar 11%, hade 9st HD grad C, samt 3st HD grad D.

Under 2024 har vi fortsatt att följa utveckling av hur HD-index ser ut för rasen. HD-index är en skattning av individens avelsvärde avseende HD. HD-index tar hänsyn till hela individens familj, och inte enbart själva individens screenade HD-resultat. Detta avelsverktyg hoppas vi på sikt skall kunna ge tollarna en bättre höftledshälsa. I dagsläget har Tollarklubben samma rekommendation för en kombination som SKK rekommenderar, dvs att HD-index för en tilltänkt kombination bör ligga på 100 eller däröver. Rasens medelvärde för HD-index under 2022 låg på 101. (Medelvärdet för 2022 låg på 99, 2021 låg på 100, 2020 på 99, 2019 på 97, 2018 på 97, 2017 på 96, 2016 på 95).

ED - armbågsledshälsa

Under 2024 har 180 Tollare fått känt ED resultat. Av de ED röntgade var 46% hanar och 55 % tikar.

171 st var UA (95%), 3 st med ED grad 1 (1,7%), 1 st med ED grad 2, samt 4 st med ED grad 3 (2%) och en med klinisk ED (0,6%) (1,6%). Av de individer som fått en ED gradering var 4 (50%) hanhundar samt 4 (50%) stycken tikar. Individen med klinisk diagnos är en hanhund.

Av de 183 tollarna som fått känt HD status i år, har 180 individer även känt ED status också. Fem av dessa HD röntgade tollarna har inte känt ED status, vilket motsvarar 3%. Därtill har två individer fått bedömningen HD ej bedömbart (S+S), och då detta inte är ett resultat om känt HD status, ingår inte dessa hundar i HD statistiken, men i ED statistiken, då ED statusen är känt för individen.

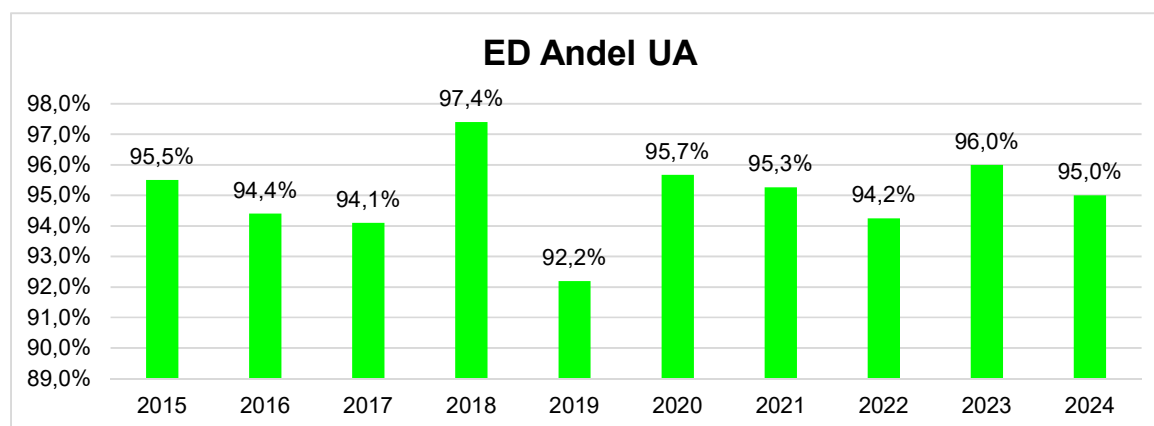
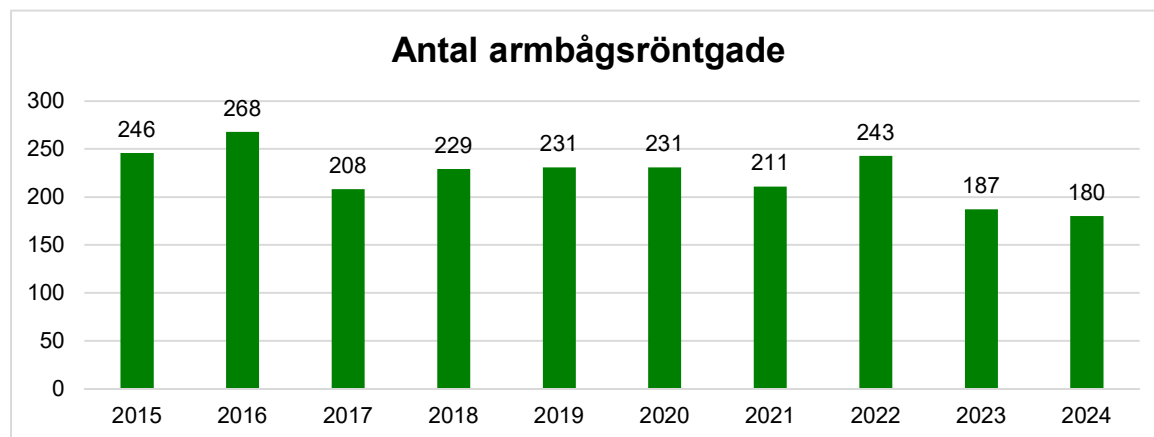
En individ har ED klinisk, (men är ännu inte HD röntgad), vilket räknas in i statistiken över hur många Tollare som har känt ED status.

En hane är far till tre av de 9 individerna med ED gradering. Dessa tre fall har alla ED grad 3. Fadern har en kullsystem som gett en avkomma med ED grad 1 i år.

98 % av de röntgade individerna under 2024 har röntgat både höfter och armbågar.

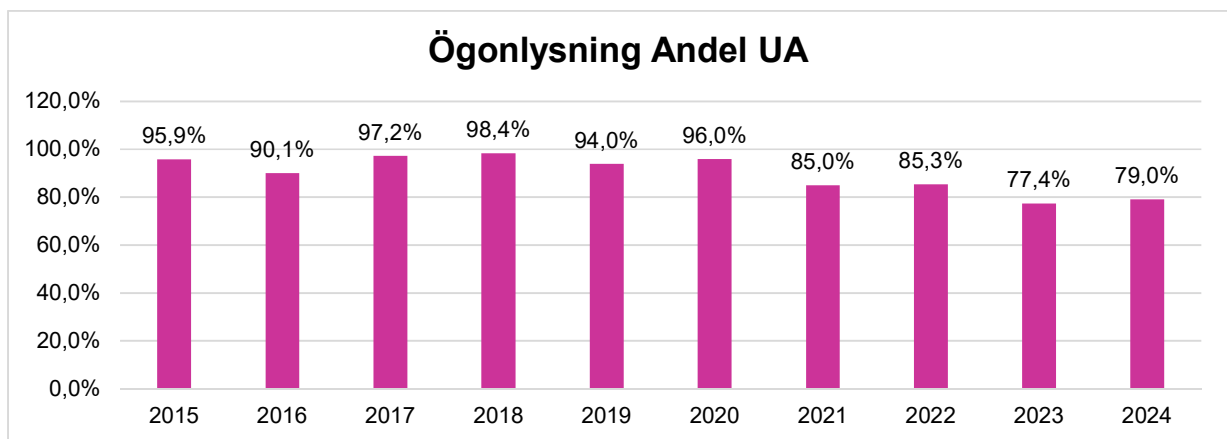
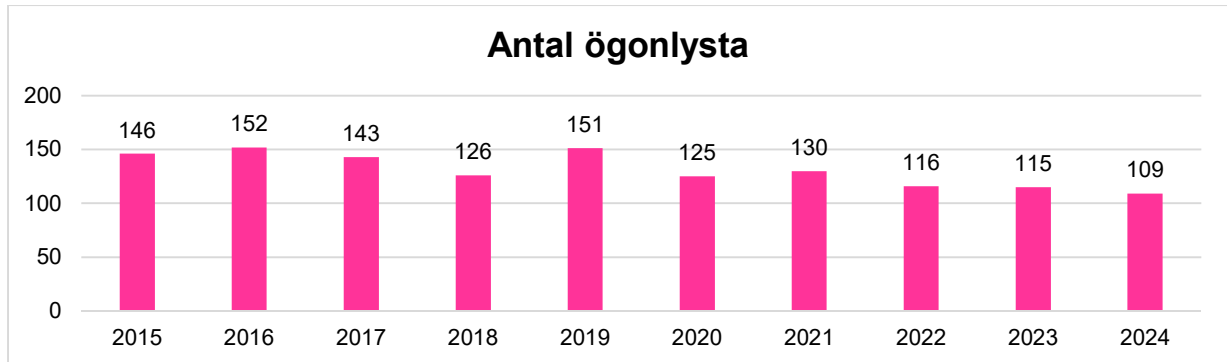
43 av 47 kullar har två föräldrar med känt ED status (91%)

4 av 47 kullar har en förälder med känt ED status (9%)

Ögonhälsa

109 individer varav 51 hanar och 58 tikar har under 2024 ögonlysts. 86 av individerna är ögonlysta UA, vilket motsvarar 79%. (UA + distichiasis = 96%)

23 individer har ögonlysts med en diagnos under året.

Fördelning för ögon diagnoserna enligt nedan:

19 Tollare med Distichiasis (17 %)

2 Tollare med Corneadystrofi

1 Tollare med PPM, Iris-Iris Lindrig

1 Tollare med Retinopati ärftlighet kan för närvarande ej bedömas

Tollaren med diagnos Retinopati, behöver ett ögonlysningsresultat där den bedöms fri, för att kunna komma i fråga för avel

Äldsta hunden som är ögonlyst 11 år och 3 månader (Hane – Distichiasis)

Yngsta hunden som är ögonlyst är 14 månader (Hane - UA)

I genomsnitt ögonlyses 19 % av respektive årskull (räknat under en 10 års period 2011 – 2020).

Utfall för ögonstatus för kullar registrerade 2024

35 av 47 kullar har två föräldrar med känd ögonlysningsstatus inom ett år innan parning (74%)

11 av 47 kullar har föräldrar med ögonlysningsstatus där en eller bägge av parterna inte faller inom gränsen för ett år innan parning (23%)

1 av 47 kullar har ingen förälder med känd ögonstatus vid födsel tillfället (2%)

prcd-PRA

21 Tollare har under 2024 registrerade DNA-testresultat hos SKK avseende prcd-PRA.

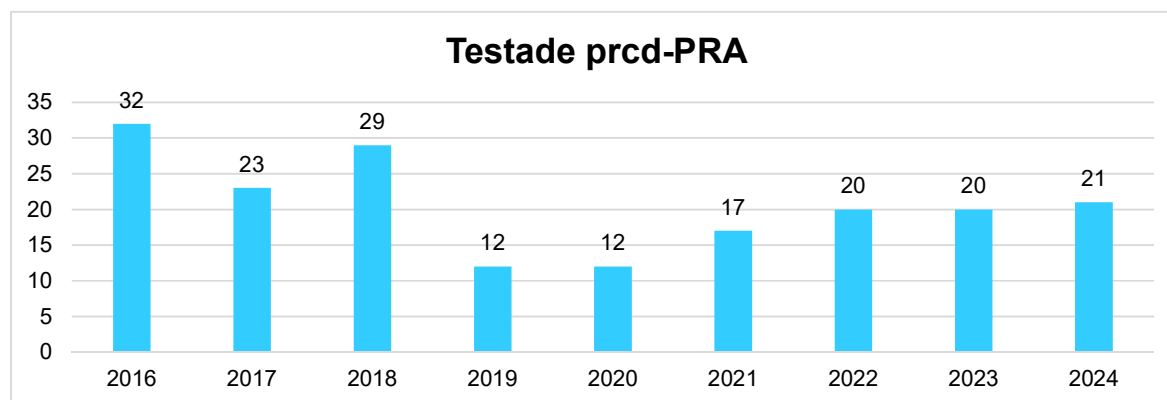
19 är DNA-testade fria (A) och 2 är DNA-testade anlagsbärare (B).
32 Tollare registrerades som hereditärt fria under året.

Sedan resultaten började registreras hos SKK (2002) har totalt 623 Tollare känt testresultat för prcd-PRA. 420 har testresultatet fri (A), 203 har testresultatet anlagsbärare (B) och 12 har testresultatet sjuka (C). Totalt har 1 723 Tollare registrerats som hereditärt fria.

Utfall för prcd-PRA status för kullar registrerade 2024

24 av 47 kullar har två föräldrar med känd prcd-PRA status/registrerad prcd-status hos SKK (51%)
16 av 47 kullar har en förälder med känd prcd-PRA status/registrerad prcd-status hos SKK, varav den ena partner är prcd-PRA A/Hereditärt fri (34%)

7 av 47 kullar har ingen förälder med känd prcd-PRA status/registrerad prcd-status hos SKK (15%)

Tollarsjuka

Forskningsprojektet hos SLU om Tollarsjuka fortskrider och man behöver fortfarande hjälp med prover från Tollare som har diagnostiserats med Tollarsjukan (SRMA och/eller IMRD alt. SLE liknande sjukdom) och är i det akuta stadiet av sjukdomen (dvs. innan behandling).

Tollarprojektet har sedan 2021 utökats med Tollare med cancersjukdom. Projektet behöver således även prover från Tollare med tumörer/cancersjukdom. Om din Tollare drabbats av tumör/cancer, tag kontakt med Henrik Rönberg på SLU så bistår han med information om vad projektet skulle vilja ha hjälp med. Om din hund skulle behöva operera bort en tumör, så ta kontakt med Henrik innan operation, så vägleder han din hunds veterinär om vilka prover forskarprojektet skulle behöva ta del av.

Under 2024 publicerades även sammanställningen av hälsoundersökningen, som genomfördes av SLU under 2022. Mer info på hemsidan.

DEN – Degenerative Encefalopati

Inga nya fall av DEN fall har kommit till kännedom under året. Statistik från Ofa visar att av de officiellt redovisade resultaten (2.440 st DNA-resultat finns redovisade från hela världen) på deras sida, finns 373 st DEN resultat från svenska Tollare, vilket motsvarar 15 % av testresultaten.

Utfall för 2024 års registrerade kullar avseende DEN resultat

35 av 47 kullar har två föräldrar med känd DEN status (Tollarklubben samt Ofa resultat) (74%)
9 av 47 kullar har en förälder med känd DEN status - fri (Tollarklubben samt Ofa resultat) (19%)
3 av 47 kullar har ingen förälder med känd DEN status (Tollarklubben samt Ofa resultat) (6%)

CLAM (Cardiac Laminopathy)

Under hösten 2023 släpptes forskarrapporten för CLAM. Klubben har dock följt utvecklingen av CLAM då den uppmärksammades redan 2022, då även UC Davis släppte ett DNA-test för sjukdomen.

CLAM är en allvarlig sjukdom utan bot för sjuka individer, som till dagens kännedom dör av att hjärtat stannar och blir inte äldre än ca 1,5 år.

Utifrån forskarrapporten och den allvarliga utgången för sjukdomen beslutade Tollarklubben att lägga till CLAM i avelsrekommendationerna i linje med DEN, i syfte att motverka att denna svåra sjukdom sprider sig i populationen. Ett av avelsdjuren i en kombination rekommenderas att vara testad Normal/Clear alternativt hereditärt fri. I dagsläget finns en handfull inrapporterade CLAM carrier i den svenska populationen. Tack vare dedikerade tollarägare låtit sina Tollare DNA-testats för CLAM känns det som vi har ett bra utgångsläge framöver, då endast fåtalet individer visat sig vara anlagsbärare.

Utfall för CLAM för kullar registrerade 2024

13 av 47 kullar har två föräldrar med känd CLAM status (Tollarklubben samt Ofa resultat) (28%)

21 av 47 kullar har en förälder med känd CLAM status - fri (Tollarklubben samt Ofa resultat) (45%)

13 av 47 kullar har ingen förälder med känd CLAM status (Tollarklubben samt Ofa resultat) (28%)

Övriga rasspecifika DNA-test

Ett DNA-test för **CDDY and IVDD** lanserade under 2018. Då testet ger kännedom om både CDDY samt IVDD status hos individen och nedärvs semi-dominant för CDDY och dominant för IVDD. Detta medför att mot bakgrund av hur man tolkar Svenska Jordbruksverkets regler och förordningar kring avel, är detta i dagsläget inget Tollarklubben kan rekommendera sina medlemmar att testa för. Mer info om CDDY finns på hemsidan.

CDMC (Cerebellar Degeration-Myositis Complex) är en neurologisk sjukdom som upptäcktes under 2022. Klubben följer såklart utvecklingen av sjukdomen. Idag finns ingen behandling för sjukdomen, mer än understödande, vilket leder till att sjuka individer får en begränsad livskvalitet. I dagsläget är rekommendationen att det är varje uppfödarens och hanhundsägares ansvar att innan en parningskombination göra en egen riskbedömning om man vill/ska DNA-testa för CDMC. Mer information finns på hemsidan.

JADD (Juvenil Addison)

Rasspecifikt DNA-test där arvs gången följer autosomalt recessivt mönster dock ej med full penetrans. Fåtalet individer i den svenska populationen är testade affected. Då DNA-testet inte har full penetrans för individer med DNA-resultat affected, så är rekommendationen i dagsläget att det är varje uppfödarens och hanhundsägares ansvar att innan en parningskombination göra en egen riskbedömning om man vill/ska DNA-testa för JADD. Om en individ uppvisar symptom i linje med Addison och är under 1,5 år, rekommenderar man att DNA-testa tillsammans med veterinärens utredning för att få en så bra helhetsbild av individens sjukdomsbild. JADD visar liknande symptom som Addison (sk. Late onset), men verkar ha olika genetiska mönster. Behandlingsbar livslång medicinering.

Övrigt

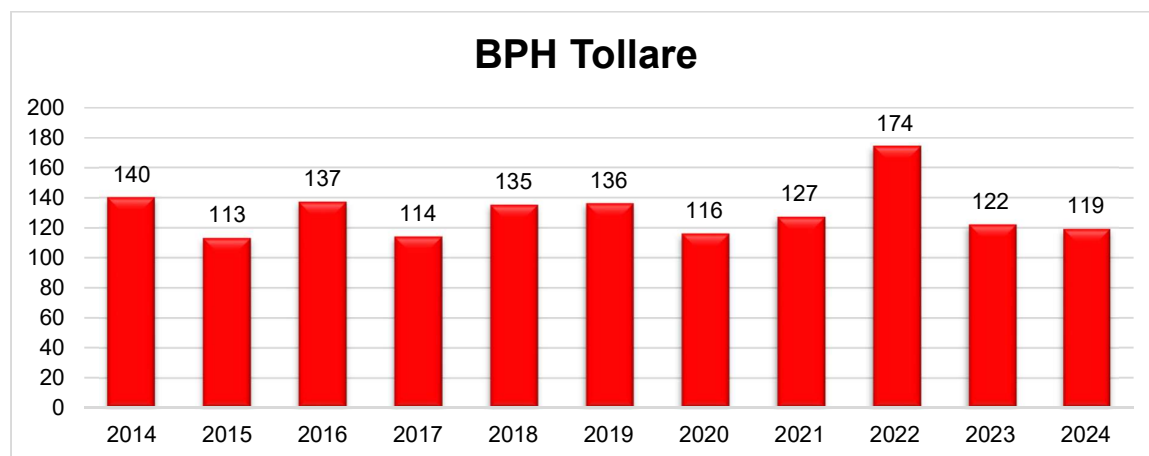
Övriga inrapporterade anomalier under året: SRMA, allergi, Epilepsi & hypotyreos, Ospecifik neurologisk sjukdom, patellaluxation.

Funktion och mentalitet

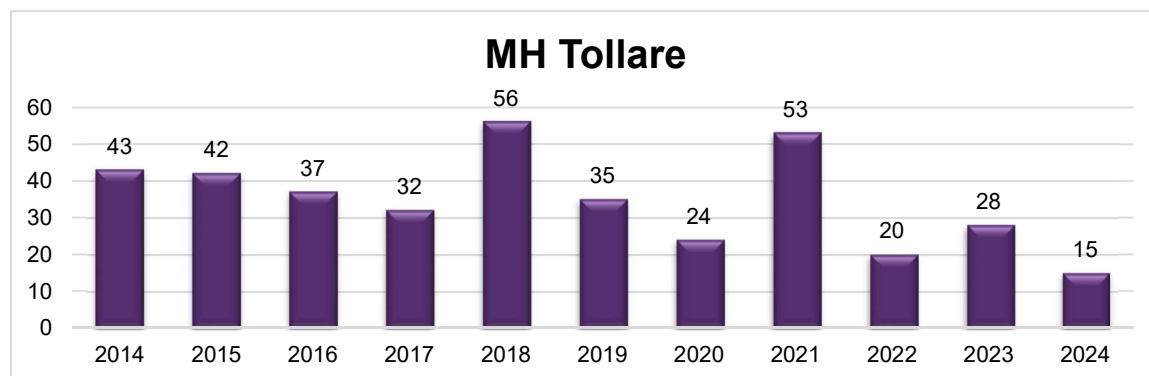
Under 2024 beskrevs 119 svenskregistrerade Tollare på BPH (Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund) med skott, fördelade på 52 hanar och 64 tikar. Utöver dessa har även två Norskregistrerade individer beskrivit på BPH

Därutöver har 3 individer avbrutet BPH, en hane och två tikar, och samtliga avbrutna pga rädsla. Dessa 3 avbrutna individerna under året motsvarar 2,52% av de deltagande individerna under 2024. Sedan 2017 är genomsnittet för avbrutna BPH 3,16%.

I genomsnitt så beskrivs 47,11 % av en årskull inräknat både BPH & MH. Tittar man enbart på BPH är siffran 38,53%.

Under 2024 deltog 15 (8+7) Tollare på MH. Alla utom en fick känd Mental status. En tik avbröts av sin ägare, och har därmed inte känd MH status.

Utfall för genomförd BPH alt. Känd mental status MH för kullar registrerade 2024

30 av 47 kullar har två föräldrar med genomförd BPH alt. känd MH status (64%)

13 av 47 kullar har en förälder med genomförd BPH alt. känd MH status (28%)

4 av 47 kullar har ingen förälder med genomförd BPH alt. känd MH status (8%)

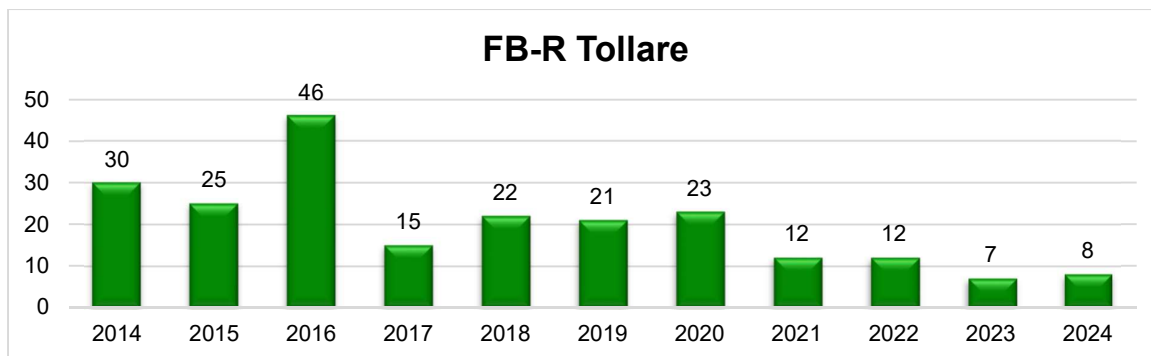
Mentalindex

Under 2024 har projektet med att ta fram mentalindex för Tollare fortsatt. Vi har fått fem olika mentalindex, fyra stycken som är gemensamma för alla raser som har mentalindex och ett som är unikt för Tollare. De fyra gemensamma är socialitet, lekfullhet, miljötrygghet och hotfullhet. Det index som är unikt för tollarna är förarorientering.

Ett dokument som beskriver vad mentalindex har under året tagits fram. Detta dokument och värden för mentalindex har publicerats på klubbens hemsida.

FB-R

2024 deltog 8 Tollare, (3 hanar och 5 tikar) på funktionsbeskrivning för retriever. En av dessa individer, en tik, har avbrutet FB-R, resterande har genomförd FB-R.

Jakt

2024 års Tollarspecial genomfördes i Falun.

Statistik på Specialens officiella Tollingjaktprov 2010-2024

	Prov	Antal starter	Nkl	Ökl	Ekl	NS	G	VG	E	% pris	% Exc
2010	Kolmården	76	49	27	-	33	10	12	21	56,6	27,6
2011	Sälen	78	43	35	-	31	16	18	13	60,3	16,7
2012	Öland	86	48	23	15	56	10	9	11	34,9	12,8
2013	Skåne mitt	112	55	45	12	70	19	12	11	37,5	9,8
2014	Hishult	119	68	30	21	58	30	13	18	51,3	15,1
2015	Sälen	133	83	34	16	41	14	11	17	31,6	12,8
2016	Forsvik	160	98	44	18	71	37	22	30	55,6	18,8
2017	Laholm	134	67	43	24	69	25	17	23	48,5	17,2
2018	Muskö	118	61	35	22	63	19	9	27	46,6	22,9
2019	Sälen	140	74	38	28	85	17	22	16	39,3	11,4
2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	Forsvik	76	38	18	20	44	7	12	13	42,1	17,1
2022	Ännaboda	126	71	31	24	74	19	17	16	41,3	12,7
2023	Skåne	129	74	37	18	70	17	21	21	45,7	16,3
2024	Falun	136	69	42	25	81	25	16	18	40,4	13,2

SSRK jaktprov

Under 2024 har 2 st praktiska Tollingjaktprov hållits i SSRK:s regi.

Under året har 1 ny Tollingjaktchampion utsetts genom att hunden erhöill sitt tredje excellent i elitklass tollingjaktprov,

SE J(T)CH Arbetsviljans Risgryn – Emma Nilbrink

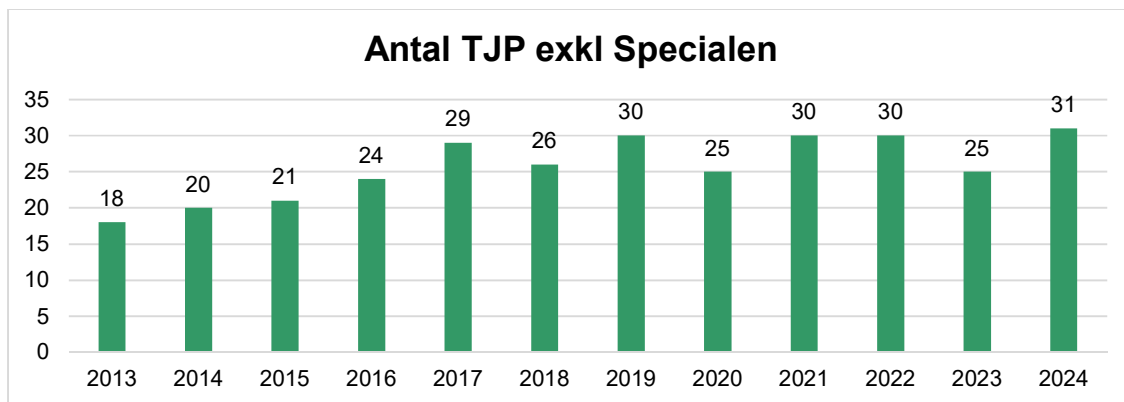
Ytterligare en hund erhöill godkänt praktiskt prov under 2024, men behöver ytterligare ett Excellent i Ekl.

SSRK har arrangerat följande Tollingjaktprov under 2024

Datum	Arrangör	Nkl	Ökl	Ekl	Tot
1 maj	SSRK Södra	4	1	2	7
4 maj	SSRK Södra	2	4	0	6
4 maj	SSRK Värmland	2	2	0	4
4 maj	SSRK Östra	4	5	1	10
5 maj	SSRK Värmland	2	2	0	4
5 maj	SSRK Södra	3	4	0	7
10 maj	SSRK Småland	9	3	0	12
11 maj	SSRK Småland	10	0	5	15
25 maj	SSRK Dalarna	6	5	3	14
26 maj	SSRK Dalarna	6	4	4	14
20 juli	SSRK Västra	7	5	1	13
21 juli	SSRK Västra	4	3	1	8
26 juli	SSRK Gästrikland	10	10	0	20
27 juli	SSRK Gästrikland	11	9	0	20
28 juli	SSRK Gästrikland	0	0	12	12
17 augusti	SSRK Västerbotten	3	0	0	3
24 augusti	SSRK Västerbotten	7	0	2	9
25 augusti	SSRK Västerbotten	5	2	2	9

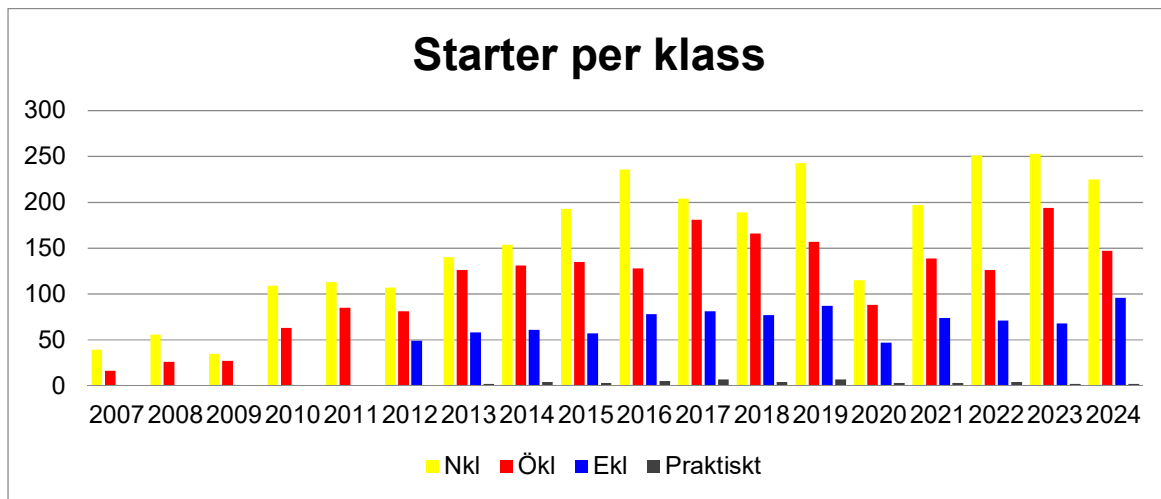
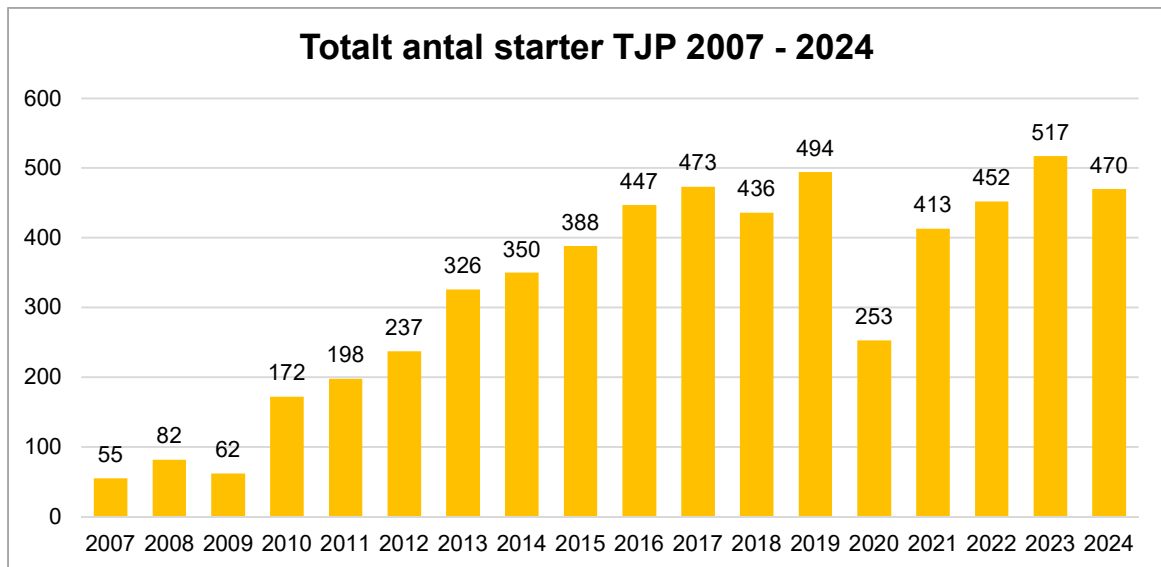
31 augusti	SSRK Jämtland-Härjedalen	2	5	5	12
1 september	SSRK Jämtland-Härjedalen	2	3	4	9
17 september	SSRK Östergötland	5	4	3	12
18 september	SSRK Östergötland	5	4	3	12
21 september	SSRK Västra	0	9	2	11
22 september	SSRK Västra	17	0	0	17
28 september	SSRK Södra	2	2	2	6
28 september	SSRK Bergslagen	8	0	6	14
29 september	SSRK Södra	2	1	2	5
29 september	SSRK Bergslagen	8	8	0	16
5 oktober	SSRK Gotland	3	3	3	9
6 oktober	SSRK Gotland	3	3	3	9
12 oktober	SSRK Södra	4	4	5	13
Summa SSRK		156	105	71	332

Totalt kunde 31 prov genomföras under 2024 i SSRKs regi (exkl. Tollarspecialen och praktiska prov).

Starter inklusive Specialen 2024

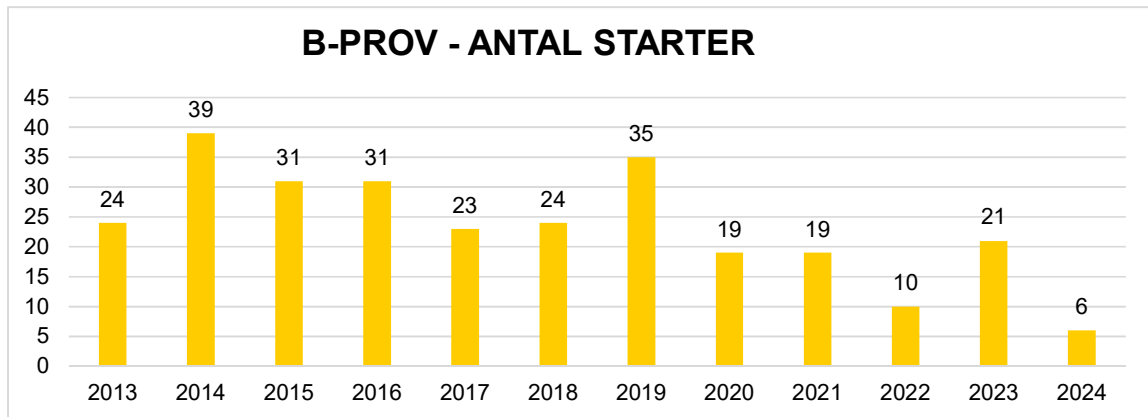
	Antal hundar	Nkl	Ökl	Ekl	Tot	Not Sufficient	Good	Very good	Excellent	% Pris	% 1:or
2013	161	140	126	58	324	144	72	54	54	55,6	16,7
2014	166	154	131	61	346	156	73	49	68	54,9	19,7
2015	187	193	135	57	388	180	68	60	80	53,6	20,6
2016	212	221	132	75	428	192	79	70	87	55,1	20,3
2017	197	204	181	81	466	221	96	67	82	52,6	17,5
2018	188	189	166	77	432	223	76	60	73	48,4	16,9
2019	204	243	157	87	487	258	81	67	81	47,0	16,6
2020	114	115	88	47	250	124	46	37	42	49,6	16,8
2021		197	139	74	410	223	54	62	68	45,2	16,7
2022	190	251	126	71	448	219	80	76	72	50,9	16,1
2023	213	252	194	68	515	263	91	85	74	48,5	14,4
2024		225	147	96	468	254	73	16	66	45,7	14,1

B-Prov

Under 2024 har 6 Tollare startat 6 st gånger på B-prov Retriever

	Antal starter	Nkl	Ökl	Ekl	Not Sufficient	Good	Very good	Excellent	% Pris	% 1:or
2013	24	15	8	1	10	6	5	3	58,3	12,5
2014	39	22	17	0	20	9	7	3	48,7	7,7
2015	31	20	7	4	15	9	2	6	54,8	19,4
2016	31	13	14	4	9	7	8	7	70,9	31,8
2017	23	15	4	4	12	4	3	4	47,8	17,4
2018	24	17	3	4	12	8	2	2	50,0	8,3
2019	26	20	3	3	13	7	2	4	50,0	15,4
2020	17	13	2	2	11	2	3	1	35,3	5,9
2021	16	12	2	2	6	3	3	4	62,5	25,0
2022	11	11	0	0	7	2	1	1	36,4	9,1
2023	21	19	2	0	9	3	7	2	57,1	9,5
2024	6	6			1	2	0	3	83,3	50

Övrigt

Tollare har genom åren varit framgångsrika i olika grenar inom hundvärlden.

I Rallylydnads SM deltog Springer Nova´s Fejja Of Tuffno med Rigmor Carlsson samt Redrivals Are You Ready med Stina Helander.

I Lydnads SM deltog Arbetsviljans Vaniljhjärta med Elisabeth Nordqvist Lundberg.

I Agility SM deltog Wildbird Duvhök af Storma med Johanna Nilsson, River Fox Tabasco af Nändy med Lovina Björkvall, Mountainduck´s Giggling Gameboy med Linnea Färnström

I Nosework SM deltog Red Ocean´s Hiawatha De Simsåån med Linnéa Thyni.

I Freestyle och Heelwork to Music SM deltog Agrosofens Hattskrälla med Emma Reuterhäll i båda klasserna.

De aktiviteter som beskrivs ovan i verksamhetsberättelsen ligger alla i linje med klubbens strategier för rasens bevarande (beskrivna i RAS-dokumentet) och klubbens verksamhetsplan. Styrelsen har som uppgift att tillsätta resurser till klubbens centrala insatser vad gäller information, utbildning, anordnande av prov etc, men sedan sker den konkreta verksamheten med medlemmarnas egen vilja och arbetsinsatser.

Styrelsen vill här tacka alla medlemmar och andra som bidragit till ett positivt år för Tollarklubben!

Styrelsen för Nova Scotia Duck Tolling Retrieverklubben

Mats Viker

Mikael Knös

Åsa Roosqvist

Carina Boijertz

Therese Knutsson

Malin Kånåhols

Gunliz Bengtsson

Louise Blomqvist

Romy Jonsson

Henrietta Hellström

Rasspecifik avelsstrategi RAS för Nova Scotia Duck Tolling Retriever, Tollare

Uppföljning 2024

Rasens population/avelsstruktur

Mål

Långsiktiga mål

Att bevara och öka kunskaperna hos uppfödare och hanhundsägare så att all avel bedrivs på ett sådant sätt att vi dels bevarar och utvecklar Tollarens rasset specifika egenskaper, samt dels begränsar risken för att sprida anlag för sjukdomar och defekter vidare inom populationen.

Kortsiktiga mål

- Att rasen ska ha en genomsnittlig inavelsgrad under 2% - Den genomsnittliga inavelsgraden låg under 2024 på 0,7% Den senaste tioårsperioden ligger genomsnittet på 0,7 %
- Att öka avelsbasen och den genetiska balansen i rasen - Genom att belysa vikten (i exempelvis verksamhetsberättelsen, artiklar i Tollaren, information på hemsidan) av att använda så många individer som möjligt i avel. Barnbarnslistan samt införandet av Släktskapsindex är två verktyg där det ges en överskådlig bild av populationen. Under 2024 övergick K9data till The Breed Archive. Detta gav flera funktioner än innan bl.a. pCOI för respektive land och totalt över populationen.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- Ingen parning ska överskrida 3% i inavelsgrad över fem generationer – Enstaka kullar mellan 1-2%. En kull med högre inavelsgrad under 2024, denna var dock en tjuvparning.
- Öka spridningen av antal hanhundar i aveln och öka användningen av äldre hanhundar som ej gått i avel tidigare. – 7 hanar har 2 registrerade kullar valpar vardera efter sig under 2024, vilket motsvarar 28% av årskullens registrerade valpar.
2 hanar har 3 registrerade kullar valpar efter sig under 2024
27 hanar har vardera en kull registrerade valpar efter sig under 2024.

18 hanar har haft sin första svenskregistrerade kull valpar under 2024.

Under 2024 har 9 utlandsregistrerade hanar använts i avel. Därutöver har 3, sedan tidigare, importerade hanar registrerad kull under 2024

Äldsta hanen som haft en kull valpar under 2024 var 10 år och ca 10 månader.

Yngsta hanen som haft en kull valpar under 2024 var 2 år och ca 7 månader.

Medelåldern för en hane med registrerad valpkull under 2024 var ca 5,5 år.

- Vid avelsplanering ta hänsyn till barnbarnskurvor. En ny hane seglade upp på listan 2023, River Fox Red Fire of Texmo född 2013 med 146 barnbarn. Han återfinns i stamtalvan hos 20% av de registrerade kullarna under 2023.

Klubben följer statistiken kring barnbarnskurvor och den publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.

Utvärdera och följa kullstorleken i rasen Klubben följer statistiken kring kullstorlekar och den publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.

- Bevara och öka kunskapen om genetik utifrån ett rasset perspektiv Klubben har gett tips om webinarie som SKK arrangerat som belyst ämnet generellt om avel och genetik.
- En hanhund bör inte ha mer än 3 kullar innan de två första kullarna uppnått två års ålder. Det är för att ge möjlighet till både hanhunds- och tikägare att utvärdera avkommorna. Klubben följer upp detta och enbart enstaka individer har haft mer än två kullar innan de första kullen hunnit fylla två år.

RAS - Hälsa

Mål

Långsiktiga mål

Det långsiktiga målet är att minska sjukdomar och defekter i rasen.

Kortsiktiga mål

Att frekvensen av de uppmärksammade hälsoproblemen ej ska öka under den närmaste femårsperioden. Utvärderingar visar på att dessa inte ökar enligt Agria Breed Profile och SLU (när det gäller SRMA/IMRD). Däremot har två nya DNA-tester lanserats då två nya sjukdomar upptäcktes 2022 på rasen CLAM och CDMC.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- 📌 Fortsätta arbeta med att minska de autoimmuna sjukdomarna i rasen, samarbeta med SLU. Klubben har länge stöttat SLU i sin forskning kring Tollarsjuka men även cancer.
- 📌 Arbeta med att förbättra det allmänna hälsotillståndet i rasen. Klubben utvärderar hela tiden hälsoläget och följer statistik samt forskarrapporter etc. 2022 gjordes en hälsoenkätsundersökning via SLU.
- 📌 Utvärdera kullstorleken i rasen Klubben följer statistiken kring kullstorlekar och den publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen **Bevara och öka kunskapen om DNA-testers påverkan i avelsarbetet, populationen och genetiken med hänvisning till SKKs policyuttalande för DNA-tester**. Klubben har endast rekommendationer avseende DNA-tester. Endast tre DNA-tester tas upp i klubbens RAS (avelspolicy) som rekommendation (prcd-PRA, DEN & CLAM). Rekommendationen är att ett av avelsdjuren ska ha känd (fri) status. Carrier får användas i avel för prcd-PRA, DEN & CLAM vilket gör att enbart sjuka djur utesluts från avel.
- 📌 Att alla parningar rekommenderas ha ett preliminärt HD-index på minst 100 enligt SKKs rekommendation för HD-index. Finns med i klubbens avelspolicy, klubben följer också hur det efterlevs och det publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.
- 📌 Att inte använda hund med ED i avel och inte dubbla ED belastade linjer. Klubben följer hur detta ser ut för alla parningar och det publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.
- 📌 Att minst ett avelsdjur ska ha känd DNA-status med fritt resultat avseende prcd-PRA enligt SKK riktlinjer. Klubben följer hur detta ser ut för alla parningar och det publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.
- 📌 Att hundar med allvarliga och/eller ärftliga ögonsjukdomar inte ska användas i avel samt att avelsdjur är ögonlysta inom 12 mån före parningstillfället. Hund som uppnått 8 års ålder behöver bara ögonlystas en gång efter 8 års ålder. Klubben följer hur detta ser ut för alla parningar och den publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen.
- 📌 Att minst en förälder är DEN-testad med fritt resultat och att sjuka hundar inte används i avel. Klubben följer hur detta ser ut för alla parningar, och det publiceras i den årliga verksamhetsberättelsen..

RAS - Mentalitet och funktion

Mål

Långsiktigt mål:

Det långsiktiga målet är att ha mentalt sunda och stabila hundar som fungerar på ett bra vis, såväl under jakt som i samhället. Samt arbeta för att behålla dess jaktliga egenskaper och utveckla Tollaren som en jakthund.

Kortsiktiga mål:

- Att visa på att klubben lägger vikt på mentalitetsfrågor och utvärdering av Tollarens jaktliga egenskaper. Klubben deltog aktivt i SKKs SLUs arbete med att ta fram ett Mentalindex för rasen, som infördes för Tollare under 2024
- Att öka intresset och medvetenheten för mentalitet och jaktliga egenskaper och dess samband. Klubben har arbetat och arbetar för att hundar ska genomföra BPH eller MH, vi följer statistiken och vi har arbetat tillsammans med SKK för att införandet av Mentalindex under 2024
- Definiera den riktning avelsarbetet för mentalitet bör ta. Inte gjort, men då MI införts under 2024 blir det klarare strategier för uppfödare att arbeta med mentaliteten.
- Att öka andelen Tollare och avelsdjur som genomför en mentalitets beskrivning inom en femårsperiod. Andelen Tollare som genomför BPH/MH är förhållandevis högt, och svårt att öka än mer, däremot arbetar klubben för att bevara minst den nivå vi har idag. Med införandet av ett Mentalindex kommer intresset finnas kvar.
- Att öka andelen Tollare och avelsdjur som har sina jaktliga egenskaper prövade inom en femårsperiod. Andelen Tollare som prövas i jaktprov är förhållandevis högt. Klubben verkartillsammans med SSRKs Tollingjaktkommitté för att stötta provverksamheten i syfte att få till ännu fler provtillfällen. Under 2024 var det det högsta antalet prov under ett år. Även om flertalet tollingjaktprov arrangeras av SSRKs avdelningar är det i stort sett bara funktionärer på proven som också är medlemmar i Tollarklubben.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- Att öka intresset genom att kontinuerligt informera och framhålla rasens historiska bakgrund och utveckling genom Tollarklubbens samtliga informationskanaler. Genomförs på såväl hemsida som i klubbens tidning.
- Kontinuerligt informera och öka kunskapen om sambandet mellan mentalitet, funktion och samhällets krav där mental- och funktionsbeskrivningarnas betydelse för rasens bevarande, utveckling och som avelsverktyg är av stor vikt. Genom införandet av Mentalindex kommer intresset och efterfrågan om kunskap att öka.
- Att genom samverkan arbeta fram handlingsplan om hur bevara och utveckla Tollarens mentalitet. Analyser av det under 2024 introducerade Mentalindex kommer att ge fortsatt bakgrund.
- Fortsätta arbeta med att öka intresset för Tollarens jaktliga funktion. Klubben verkar för att stötta provverksamheten i syfte att få till ännu fler provtillfällen så att ännu fler kan pröva sina hundar jaktligt. Klubben arbetar tillsammans med alla aktivitetsgrupper få ännu fler valpköpare och nybörjare att besöka aktivitetsgruppernas träffar för att skapa intresse till att arbeta jaktligt med sin hund.
- Stimulera till att så många som möjligt deltar i praktisk jakt med sina Tollare. Klubben verkar för att det förs in artiklar i klubbens tidning Tollaren, som inspiration för praktisk jakt med sin Tollare.
- Öka fokusering på att utvärdera jaktliga egenskaperna på ett jaktprov än den resulterande prisvalören. Klubben har sedan länge arbetat med att analysera domarutlåtanden från tollingjaktprov för att se var som brister och bör utvecklas.

- 📌 **Fortsatt aktivt arbeta för utveckling av utvärderingsverktyg av Tollarens jaktliga egenskaper tillsammans med uppfödare, tollarägare och SSRK** Klubben har sedan länge arbetat med att analysera domarutlåtanden från tollingjaktprov för att se var som brister och bör utvecklas.
- 📌 **Uppmuntra samtliga uppfödare att noggrant beakta tikens och hanhundens jaktliga egenskaper i avelsarbetet** Klubbens uppfödare har en hög medvetenhet om rasens ursprung som jakthund och inspirerar och motiverar valpköpare att träna sin hund för jakt eller jaktprov. Klubben arbetar aktivt för artiklar i klubbens tidning Tollaren avseende jakt eller jaktprovsveksamhet.
- 📌 **Arbeta med att öka antal Tollare med hög nyfikenhet samt minska antalet med kvarstående rädslor och oro i funktion och vardag.** Arbetet med MI kommer att tydliggöra dessa önskemål för uppfödarna så de kan bevara/alt öka/minska beteenden på sikt.
- 📌 **Stimulera till fler träningstillfällen och ökade utbildningsinsatser i tex klubbens aktivitetsgrupper och verka för att kunna erbjuda Prova-på jaktprov vid aktivitetsgruppträffar samt Tollarspecialen.** Klubben arbetar tillsammans med alla aktivitetsgrupper få ännu fler valpköpare och nybörjare att besöka aktivitetsgruppernas träffar för att skapa intresse till att arbeta jaktligt med sin hund.
- 📌 **Fortsatt arbete med kontinuerliga uppföljningar av jaktprovsprotokoll samt noga följa utvecklingen och arbeta fram en konsekvensanalys på lång sikt.** Klubben har sedan länge arbetat med att analysera domarutlåtanden från tollingjaktprov för att se var som brister och bör utvecklas.

RAS - Exteriör

Mål

Långsiktigt mål:

Det långsiktiga målet är att arbeta med siktet inställt på sunda och funktionella hundar.

Kortsiktigt mål:

- Att hos uppfödare och exteriördomare öka förståelsen för sambandet mellan konstruktion och funktion. Detta görs i dels klubbens domarkompedium men också i samband med exteriördomarkonferenser. Klubbens domarkompedium (tidigare benämnt raskompedium) ska revideras inför SSRKs exteriördomarkonferens 2025.
- Utvärdera exteriören i hela rasen vilket innefattar även hundar som enligt rasstandarden har diskvalificerande fel. På Tollarspecialans utställning ingår en klass för hundar med diskvalificerande fel. Kanske ska vi fundera över att dels erbjuda gratis anmälningsavgift till den klassen men också marknadsföra den och varför.
- Få klarhet i om rasen storleksmässigt förändras gentemot rasstandarden. Storleksmätningar görs med ca 5 års intervall. Visar inte på några negativa trender.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- Vi ska fortsätta verka för att Tollaren inte delas upp i en jakttyp och en utställningstyp. Kontinuerligt arbete med alla uppfödare liksom bevakning av hur exteriörbedömningarna utfaller. Detta är extra viktigt i samband med en exteriördomarkonferens.
- Informera och utvärdera utvecklingen av rasens exteriör och dess samband mellan konstruktion och funktion. Detta görs i dels klubbens domarkompedium men också i samband med exteriördomarkonferenser.
- Utveckla dialogen med exteriördomarna, skicka raskompedium till nya exteriördomare samt fortsatt ställa krav på nya exteriördomare att delta på Tollingjaktprov för att bifalla auktorisation. Krav från klubben vid förfrågan om auktorisation, en förfrågan som alltid ska tilldelas klubben enligt delegering av rasansvaret.
- Fortsätta arbeta för att så många Tollare som möjligt ställs ut på officiell utställning, exteriörbeskrivs eller deltar på Tollarspecialens utställning då det där är en unik möjlighet att bedöma ett stort antal svenska och utländska Tollare samt att även hundar med diskvalificerande fel kan delta. Antalet anmälda till TS utställning är lägre än före pandemin, vilket delvis beror på lägre antal födda valpar de senaste åren, dock måste klubben arbeta mer med marknadsföring av hela TS men specifikt utställningen.
- Genomföra mätning av hundarna på två Tollarspecialer under en tioårsperiod, med en sammanställning och konsekvensanalys som arbetas fram på sikt. Genomfört 2016 samt 2022
- Utvärdera utställningskritiker och försäkringsstatistik för att eventuellt lokalisera ohälsosamma exteriöra avvikelser gällande konstruktion, funktion och hälsa. Klubben har under ett antal år analyserat domarutlåtanden från tollingjaktprov. Arbete pågår med att finna ett bra sätt att utvärdera exteriörkritiker.